

25 jaar Vlinderstichting

Ineke Koopmans

De Vlinderstichting begon in juni 1983 onder de naam Stichting Vlinderonderzoek. In 25 jaar is De Vlinderstichting behoorlijk gegroeid: tegenwoordig zijn er ongeveer 30 medewerkers, 5000 donateurs en 1500 waarnemers actief. Ook hebben veel vrijwilligers zich aangemeld om De Vlinderstichting te ondersteunen. Mede hierdoor is de organisatie uitgegroeid tot de belangrijkste organisatie voor de bescherming van vlinders en libellen in Nederland.

Om uitspraak te kunnen doen over de toestand van vlinders en libellen, zijn gegevens over de soorten nodig. Verspreid over heel Nederland zijn daarom routes uitgezet waarop door vrijwilligers overal, op dezelfde manier vlinders worden geteld. In 1997 zijn daar ook de libellen bij gekomen.

Op 22 juni 2008 is het precies 25 jaar geleden dat De Vlinderstichting werd opgericht. En dat wordt gevierd! In 25 jaar heeft De Vlinderstichting veel bereikt voor vlinders en libellen. Maar nog steeds zijn het sterk bedreigde diergroepen, die veel extra aandacht nodig hebben om in Nederland te kunnen worden behouden.

Het Vlinderstichting jubileumjaar 2008 staat bol van activiteiten en feestelijkheden, zoals een fotowedstrijd, een vlinderwandelevenend en een waarnemersdag. En nog veel meer! Voor een actueel overzicht van de activiteiten kunt u terecht op www.vlinderstichting.nl, hebt u vragen, stuur een mailtje naar info@vlinderstichting.nl.

25 jaar bescherming

Dankzij de inzet van al die vrijwilligers kunnen we precies zien hoe goed het met onze vlinders en libellen gaat. Helaas gaat het met de dagvlinders niet zo goed. Vijftig jaar geleden telde ons land nog 70 soorten dagvlinders. Nu zijn dat er nog maar 53, waarvan er 33 bedreigd tot ernstig bedreigd zijn. In Nederland komen meer dan 2200 soorten vlinders voor. Het grootste deel daarvan zijn microvlinders of kleine vlinders (ca. 1300 soorten). Daarnaast de macrovlinders (ca. 900 soorten). De macro's zijn weer onderverdeeld in de dag- en de nachtvlinders. Van de 900 soorten macro's in Nederland, behoren er dus 53 tot de dagvlinders.

Sinds de oprichting van De Vlinderstichting in 1983 zijn er gelukkig bijna geen dagvlinderssoorten meer verdwenen in Nederland. Wel staan er een paar op de nominatie, zoals de veenbesparelmoervlinder en de kleine heivlinder.

Gelukkig is er een aantal soorten waarmee het wel goed gaat, waaronder de gehakkelde aurelia, het boomblauwtje, het groentje, de eikenpage en de koninginnenpage. Deze laatste soort werd vroeger alleen af en toe in Zuid-Limburg waargenomen, maar kun je tegenwoordig in het zui-

den eigenlijk overal wel zien.

De libellen doen het aanzienlijk beter. In Nederland kunnen jaarlijks 64 soorten libellen worden waargenomen. Vergeleken met de ons omringende landen is dat een hoog aantal, zeker wanneer het kleine oppervlak van Nederland wordt meegewogen.

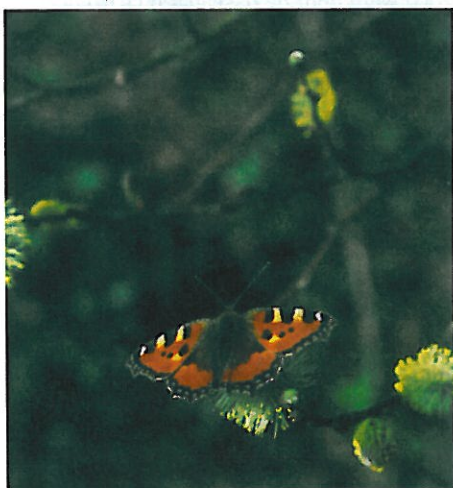
Het Prins Bernhard Cultuurfonds ondersteunt het jubileumjaar van De Vlinderstichting. Zij doen dat omdat ze de enthousiaste en effectieve wijze waarop De Vlinderstichting natuurkennis uitdraagt aan een breed publiek zeer waardeert. Dat is heel belangrijk voor De Vlinderstichting, want zonder fondsen en donaties zouden ze veel minder kunnen betekenen voor de bescherming van vlinders en libellen.

Vlinders in de tuin

Vlinders en libellen vliegen niet alleen in natuurgebieden, ook in bermen, plantsoenen en tuinen. Daarom zetten we ons ook in voor de verbetering van natuurkwaliteit dicht bij huis. Door het geven van voorlichting over natuurvriendelijk tuinieren en natuurvriendelijk beheer van openbaar groen, lezingen en lespakketten voor het basisonderwijs met echte vlinders. Vanaf dit voorjaar kunnen alle waarnemingen wor-

den doorgegeven op de nieuwe website www.telmee.nl. Dus ook de vlinders uit de tuin en de libellen bij de vijver.

Het vlindervriendelijk maken van uw tuin begint bij planten. Aan de uiteindelijke vlinder gaan namelijk heel wat stadia vooraf. Van eitje naar rups, van rups naar pop, van pop naar vlinder. De eitjes worden afgezet op waardplanten, de plant die de rups prefereert. Voor een vlindervriendelijke tuin zijn dus 2 typen planten nodig: waardplanten voor rupsen en nectarplanten voor vlinders. Omdat rupsen kieskeurige eters zijn, die vaak maar één soort plant lusten, is de keuze beperkt. Waardplanten zijn vaak wilde planten, zoals brandnetels en verschillende klaversoorten. Maar ook veel

tuinplanten zijn goede waardplanten, bijvoorbeeld klimop of hulst.

Een bekende nectarplant is de vlindestruik. Maar ook lavendel, hemelsleutel en zwarte knoop zijn voorbeelden van goede nectarplanten. Er zijn zelfs planten die een dubbele functie vervullen. Koninginnekruid bijvoorbeeld, is de waardplant van de atalanta en levert tevens veel nectar voor allerlei andere soorten vlinders en de damastbloem is behalve nectarplant ook waardplant voor koolwitjes. Daarnaast zal de heerlijke geur, die deze plant 's avonds verspreidt, verschillende nachtvlinders lokken. Niet alleen bloemen leveren nectar voor de vlinders, ook hagen en struwelen zijn een goede voedsel-

bron. Kornoelje, meidoorn en liguster bijvoorbeeld, leveren naast beschutting nectar tijdens de bloei. In een vlinderrijke tuin bloeien allerlei soorten bloemen vanaf het vroege voorjaar tot de herfst, zodat er altijd voldoende voedsel is voor de vlinders.

Naast planten is ook zonlicht belangrijk. Warme en beschutte plekken zijn essentieel, omdat vlinders als koudbloedige dieren zichzelf niet kunnen warmhouden. Er zijn verschillende mogelijkheden om luwte te creëren, zoals sleedoorn- of ligusterhagen. U kunt ook warmte creëren door reliëf aan te brengen. Zo zullen vlinders graag vertoeven op een zuidhellinkje met zandige en

onbegroeide plekken.

Vlinders overwinteren allemaal op hun eigen manier, in verschillende stadia. Een volwassen vlinder kunt u bijvoorbeeld vinden in de schuur of een overkapping. De eitjes, rupsen en poppen zoeken beschutting in het gras, tussen de beplanting of onder afgefallen blad. Laat uitgebloeide planten dus vooral met rust en maaï gefaseerd en niet in de winter.

Wat kunt u doen?

Natuurlijk zijn felicitaties van harte welkom. Maar De Vlinderstichting vindt het vooral geweldig als u iets extra's wilt (blijven) doen voor de vlinders en libellen bij u in de buurt. En natuurlijk bent u welkom op de jubileumactiviteiten, zoals op de landelijke vlinderdag op 8 maart, op het Pieterpad of op de speciale waarnemersdag op 21 juni. Kijk voor meer informatie en nog meer activiteiten op www.vlinderstichting.nl.

De Vlinderstichting
Postbus 506
6700 AM Wageningen
Bezoekadres:
Mennonietenweg 10
0317-467346
info@vlinderstichting.nl
Foto's: Kars Veiling